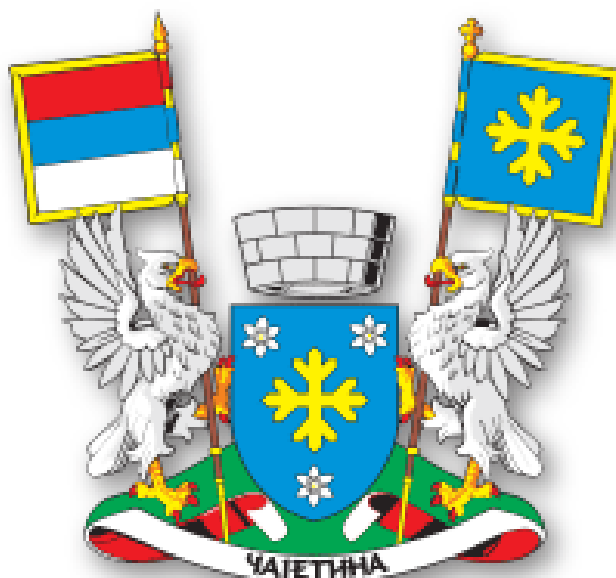

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

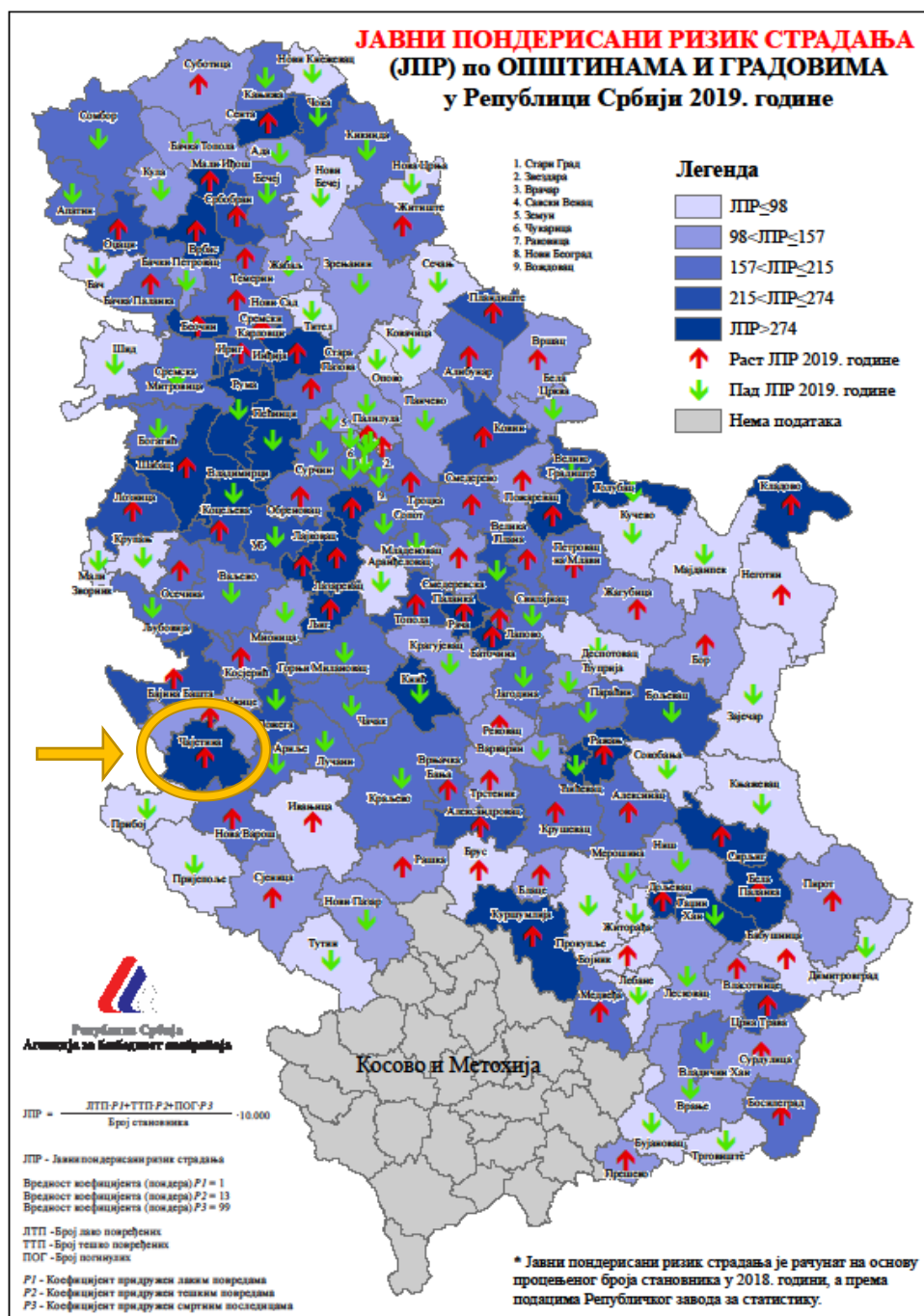
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Чајетина. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Чајетина. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Чајетина.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Чајетина, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

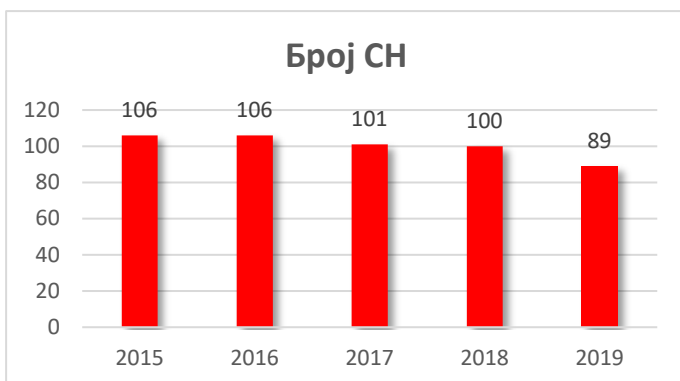
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

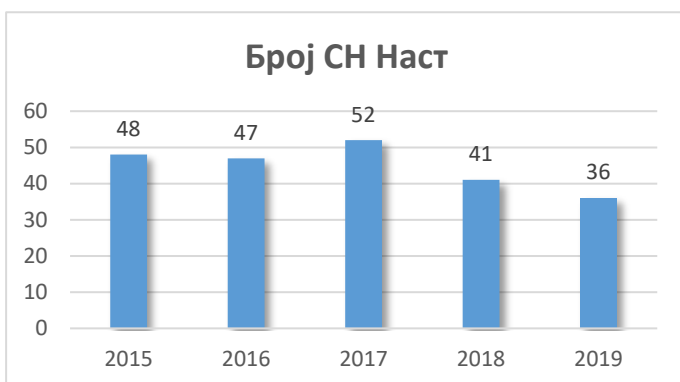

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Чајетина припада класи **веома високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **502.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **224.**

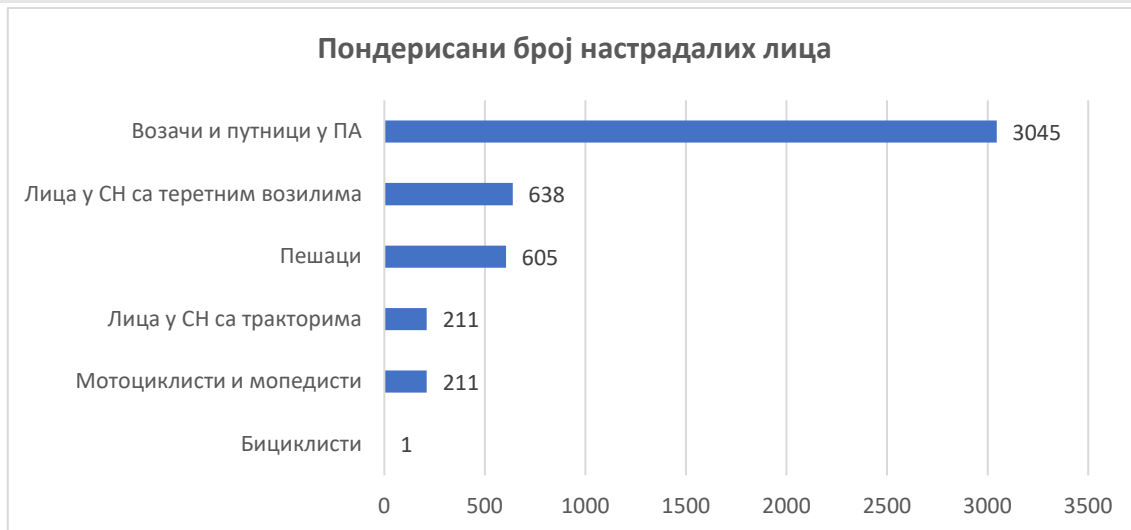
- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **29.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **349.**

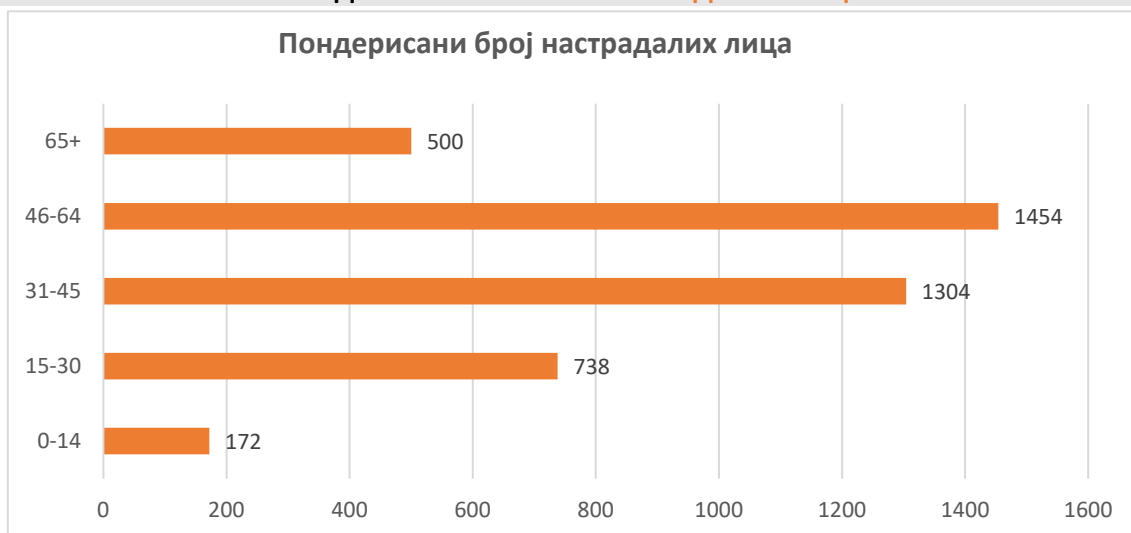
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

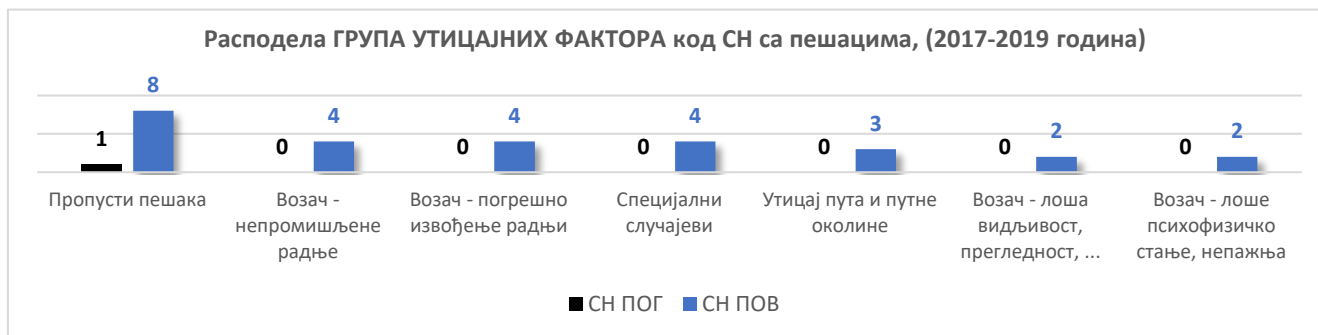
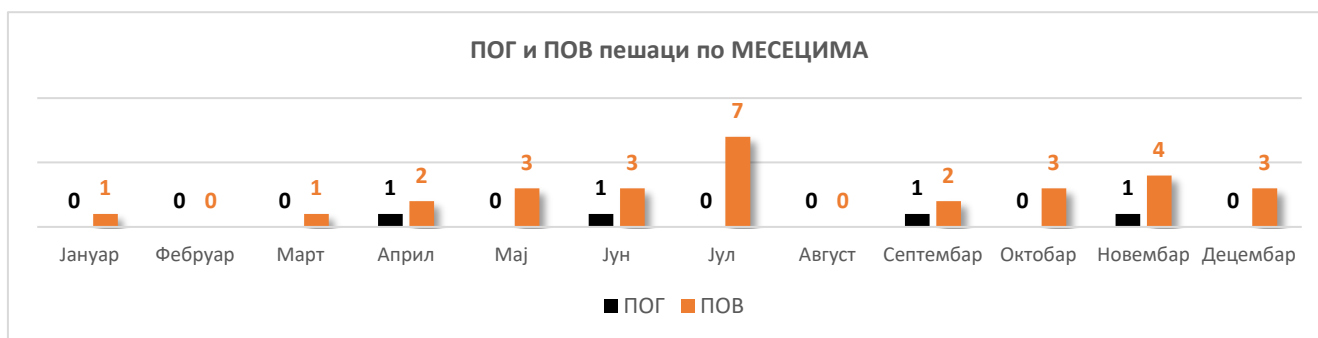
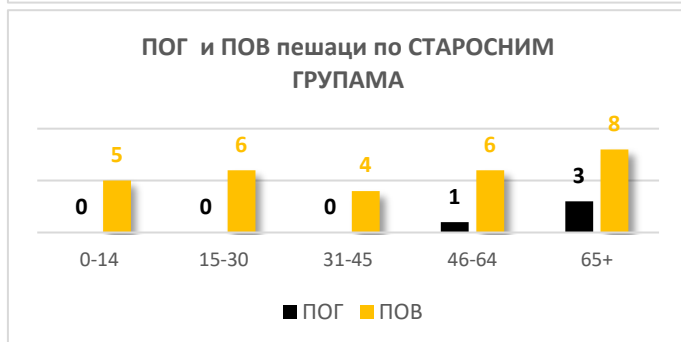

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

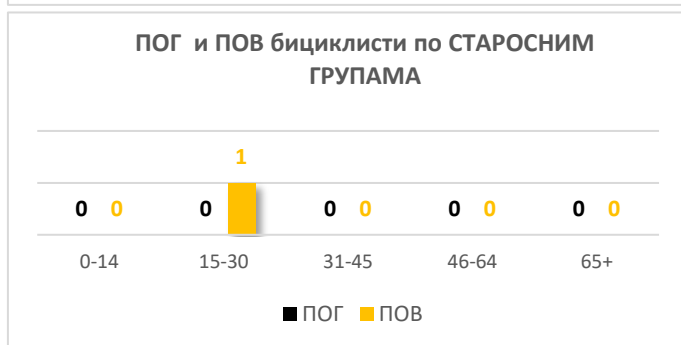
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

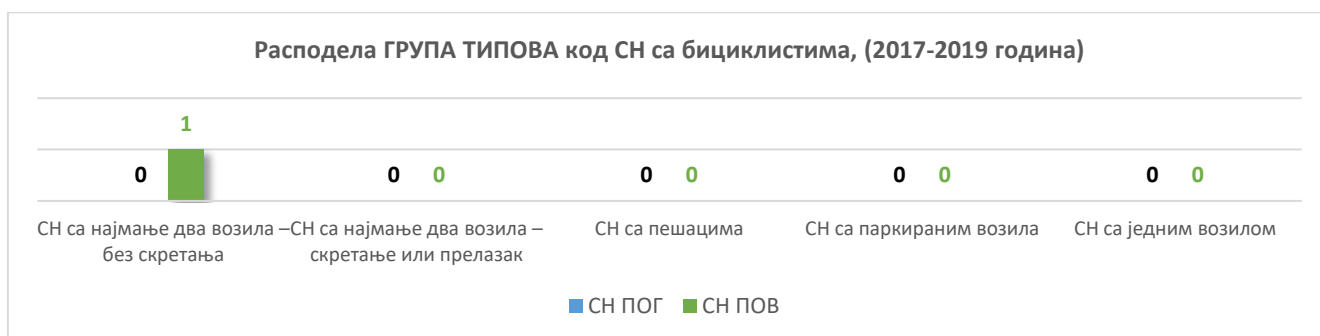
- Број погинулих пешака је 4, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 29, што чини 8% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.

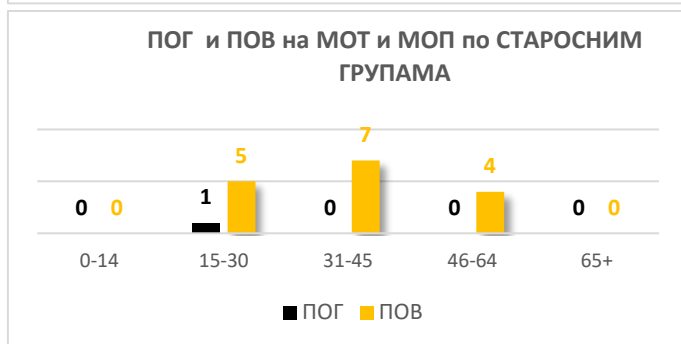
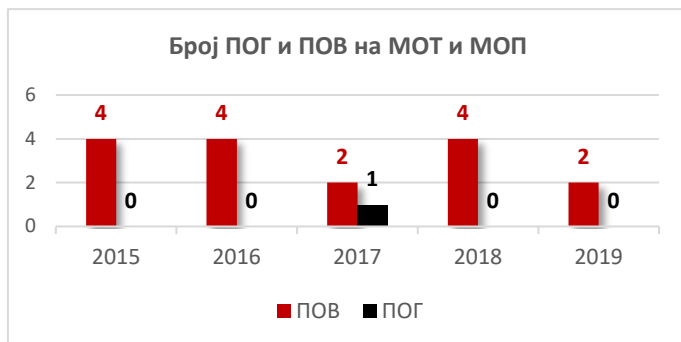
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

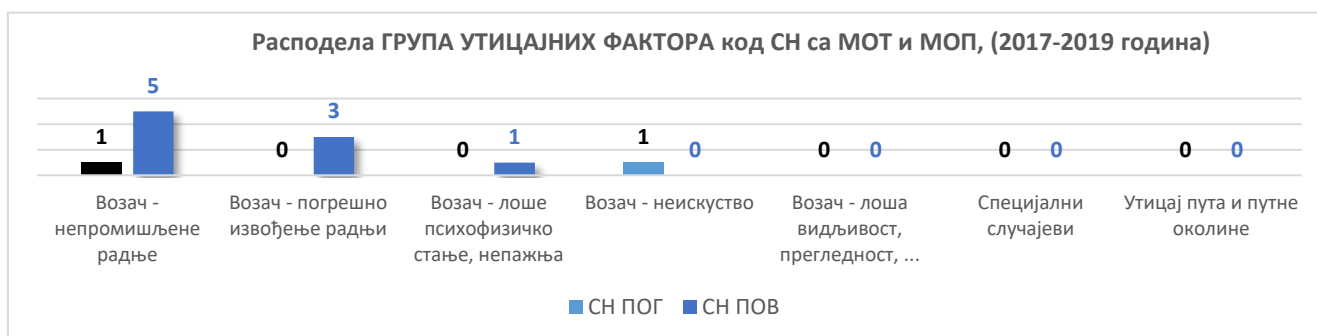
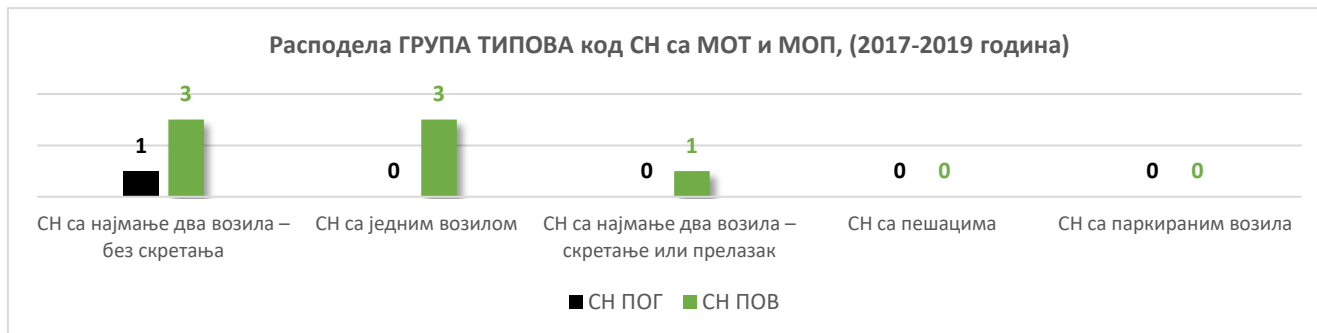
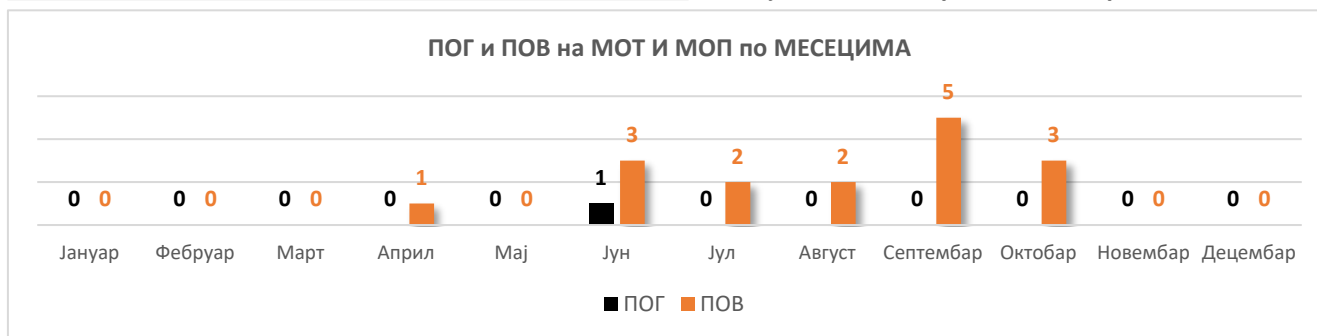
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 1 (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **15-30 година**.
- Бициклисти највише страдају у **априлу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

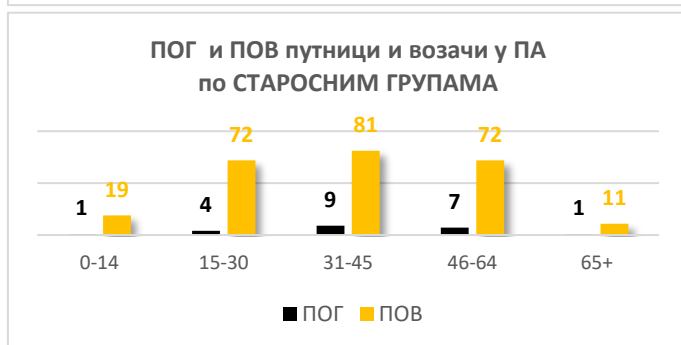
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

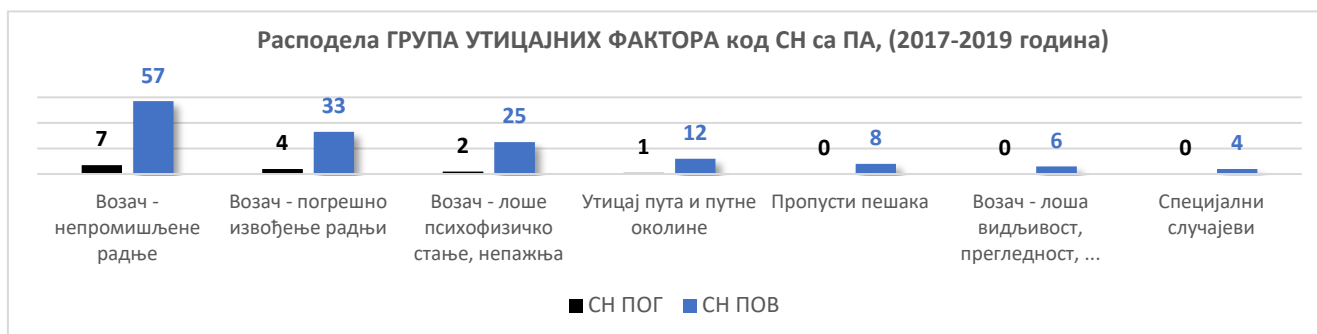
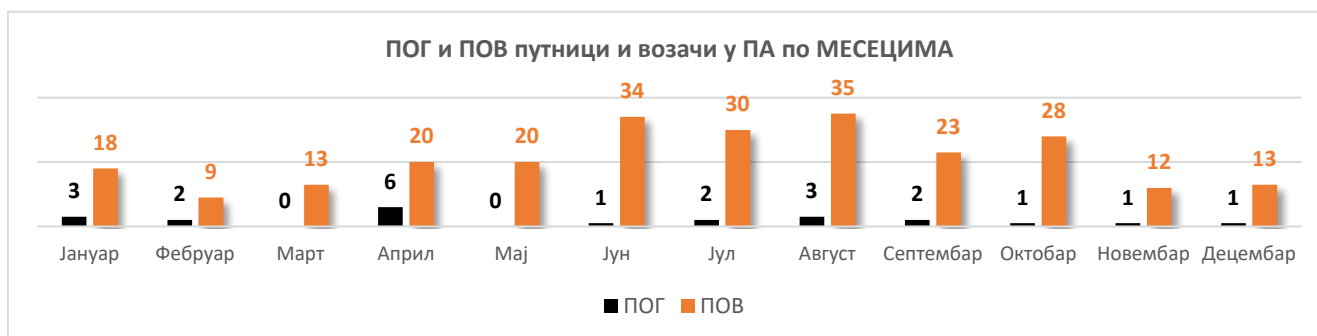
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 1, што чини 3% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 16, што чини 5% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

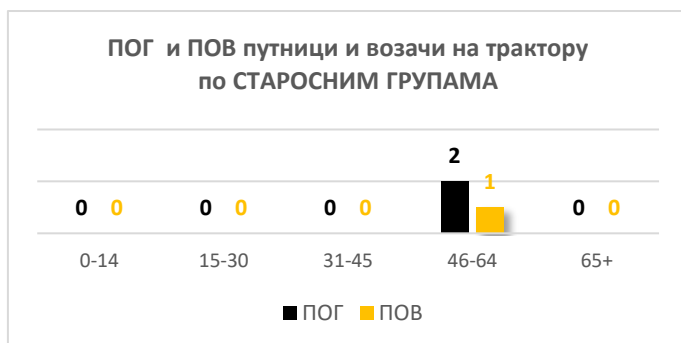
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

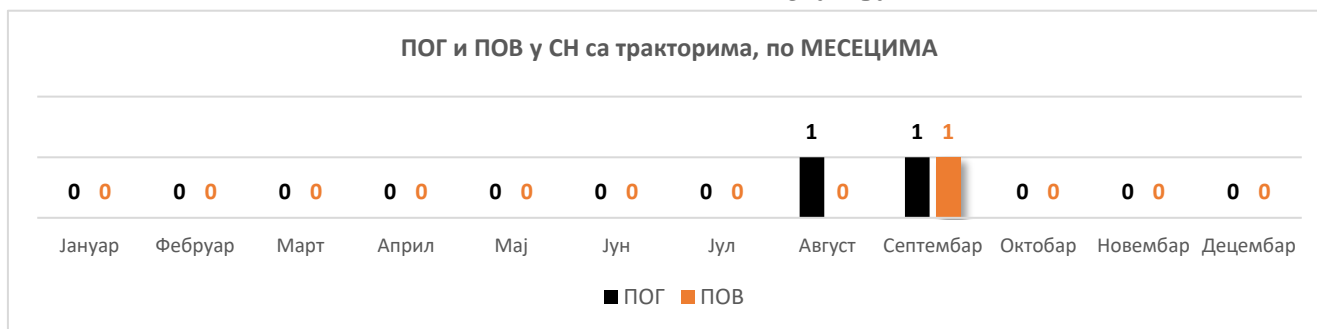
- Број погинулих возача и путника у ПА је 22, што чини 76% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 255, што чини 73% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 31-45 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

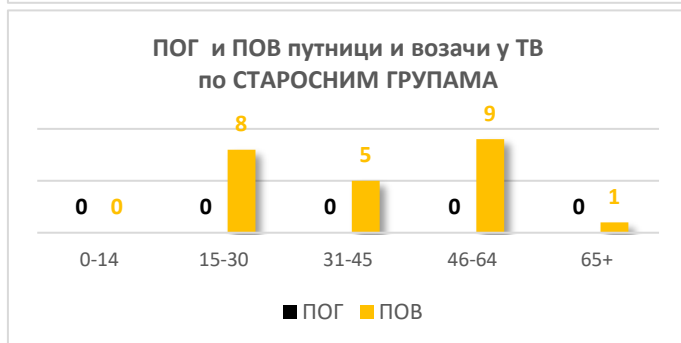
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

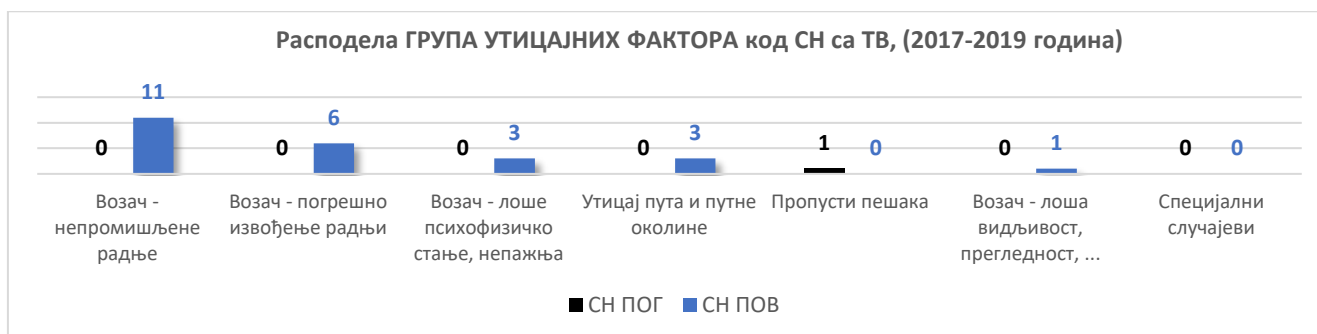
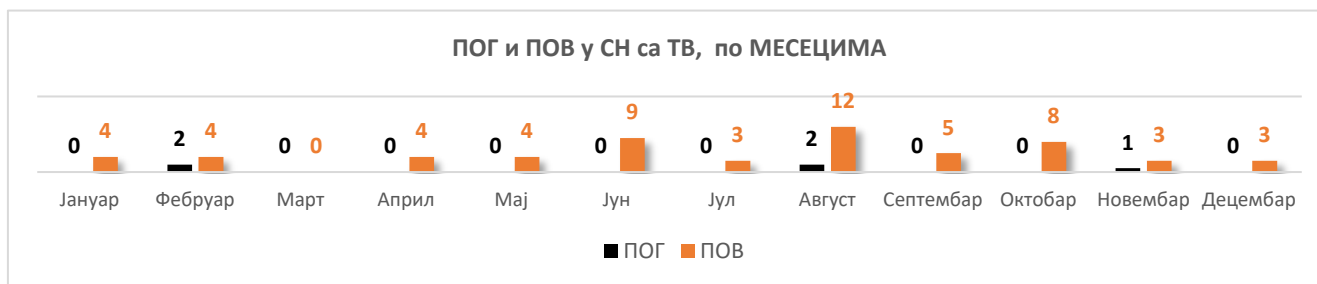
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 2, што чини 7% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 1 (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

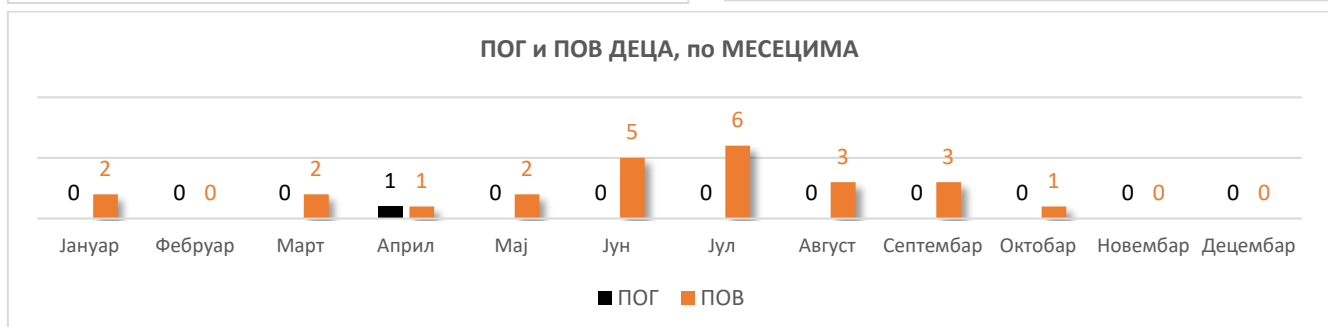
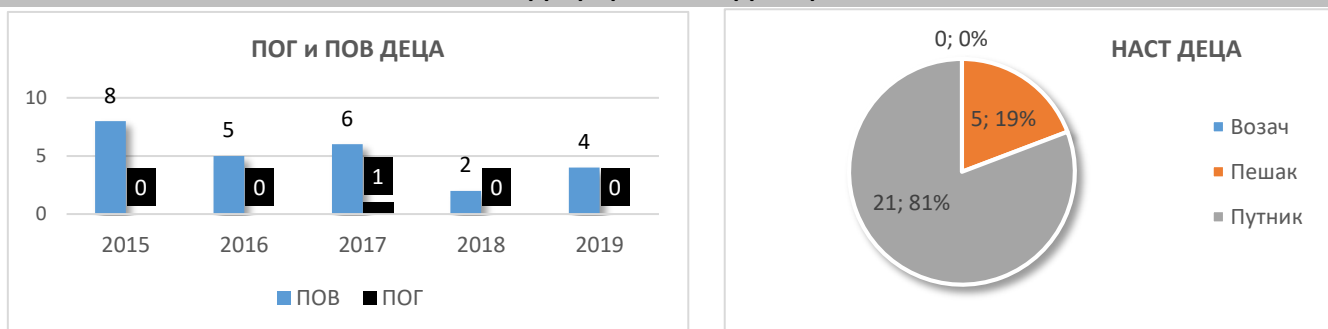

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 5, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са теретним возилима је 59, што чини 17% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

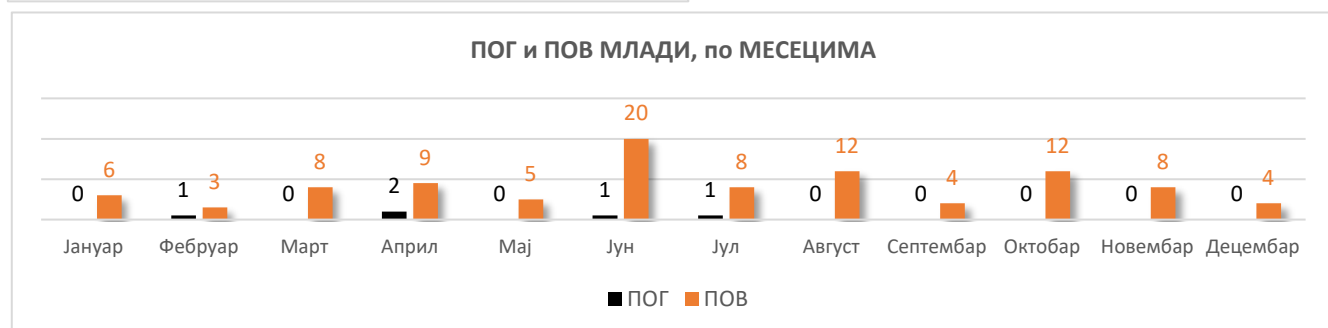
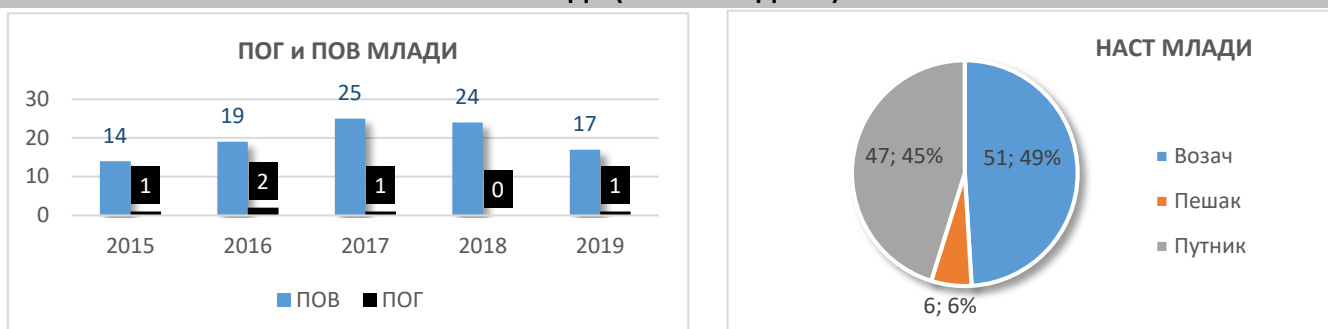
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

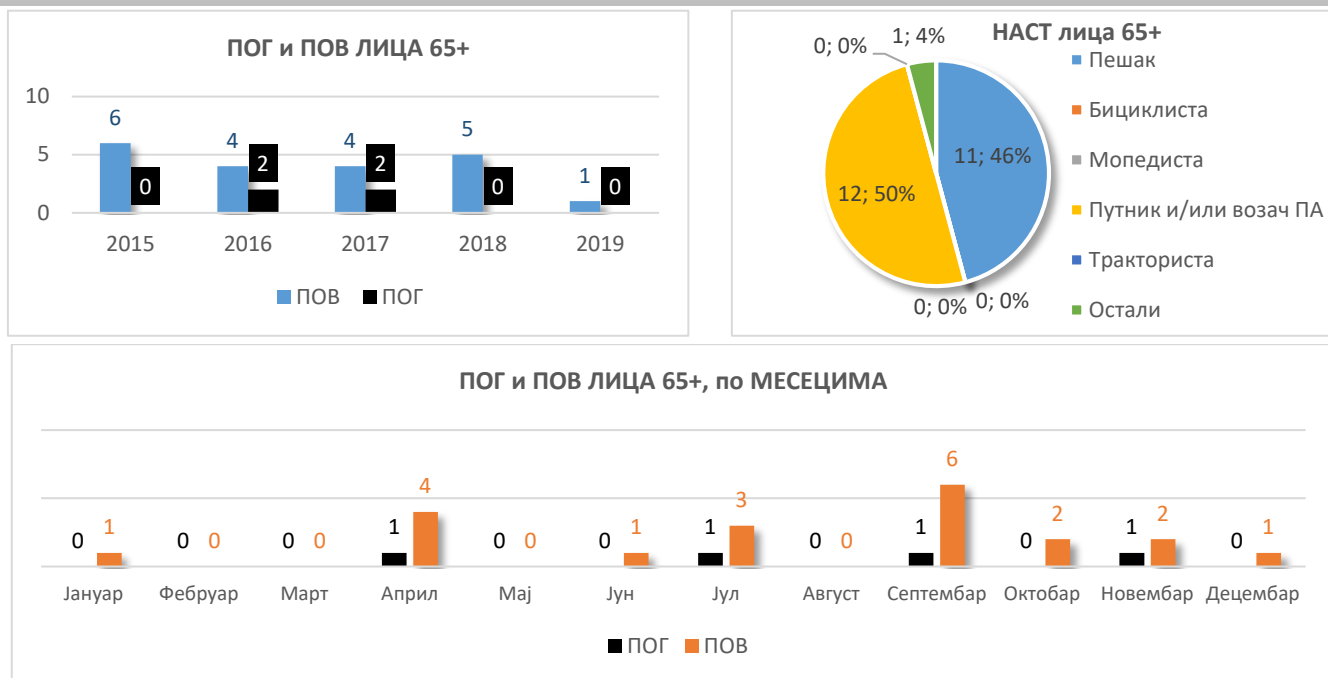
- У посматраном периоду број повређене деце је 25, број погинуле деце је 1.
- Деца путници чине 81%, деца пешаци 19%, а деца возачи 0% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јулу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулих младих лица је 5, што чини 17% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је 99, што чини 28% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (49%).
- Млади највише страдају у јуну.

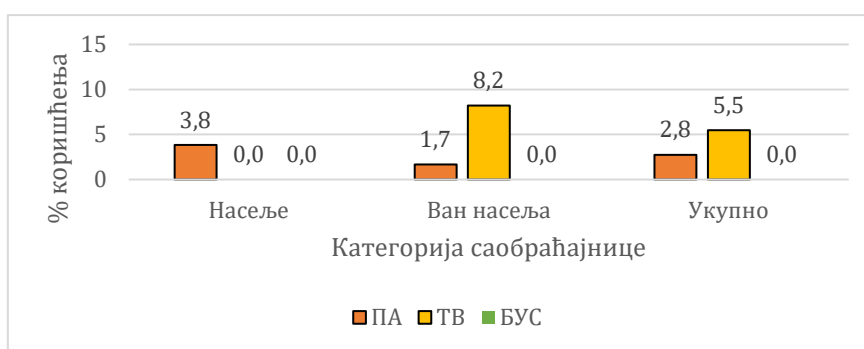
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

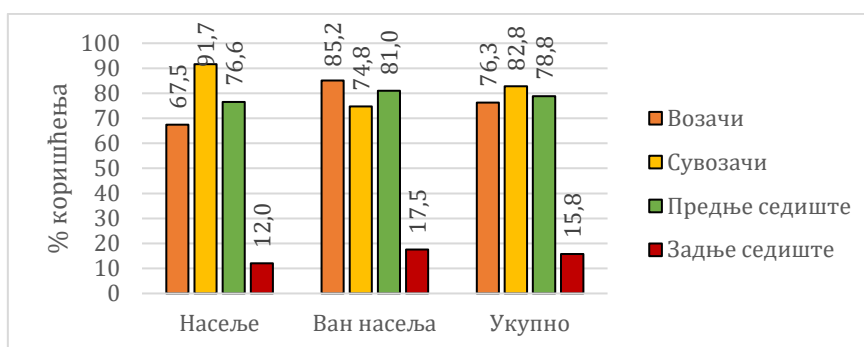
- Укупан број **погинулих старијих лица је 4**, што чини **14%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених старијих лица је 20**, што чини **6%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (50%).
- Старији највише страдају у **септембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ* ЗА ОПШТИНУ ЧАЈЕТИНА

Коришћење мобилних телефона у возњи на територији општине Чајетина, у насељу, евидентирано је само код возача путничких аутомобила (3,8%). На саобраћајницама ван насеља, коришћење мобилних телефона у возњи евидентирано је код 1,7% возача путничких аутомобила и 8,2% возача теретних возила, Дијаграм бр. 11.1.

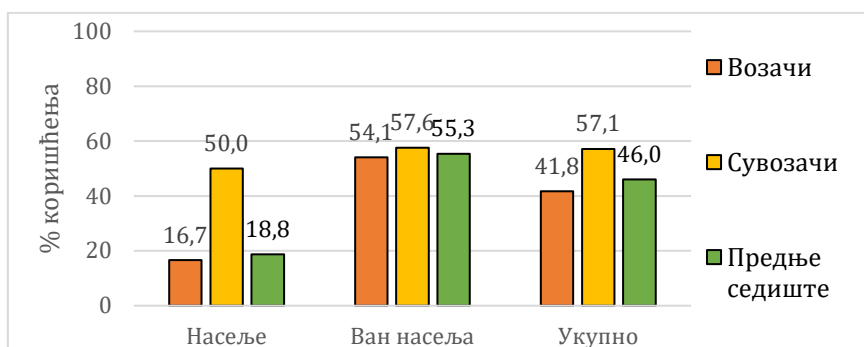

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Чајетина

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Чајетина

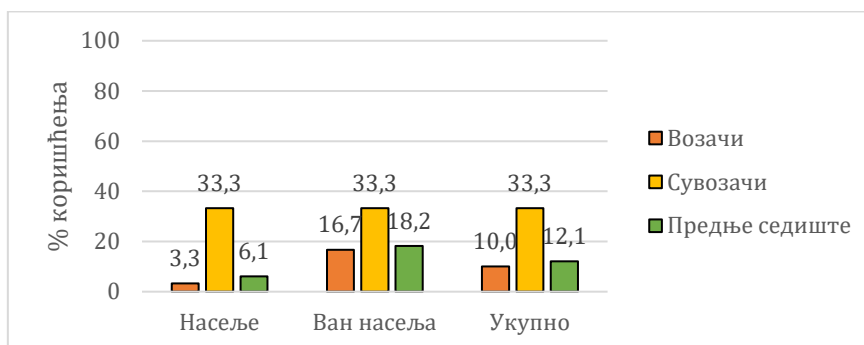
Резултати истраживања на територији општине Чајетина, показују да вредности индикатора коришћења сигурносног појаса у путничким аутомобилима код возача и сувозача се значајно разликују. У насељу 67,5% возача и 91,7% сувозача користи сигурносни појас. На саобраћајницама ван насеља, употреба појаса евидентирана је код 85,2% возача и 74,8% сувозача. На задњем седишту, већа употреба сигурносног појаса евидентирана је ван насеља (17,5%), од саобраћајница у насељу, где 12% путника користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Чајетина

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима на територији општине Чајетина, на саобраћајницама ван насеља износи око 55,3% и не разликује се значајно код возача и сувозача. У насељу 16,7% возача теретних возила и 50% сувозача су користили сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.3.

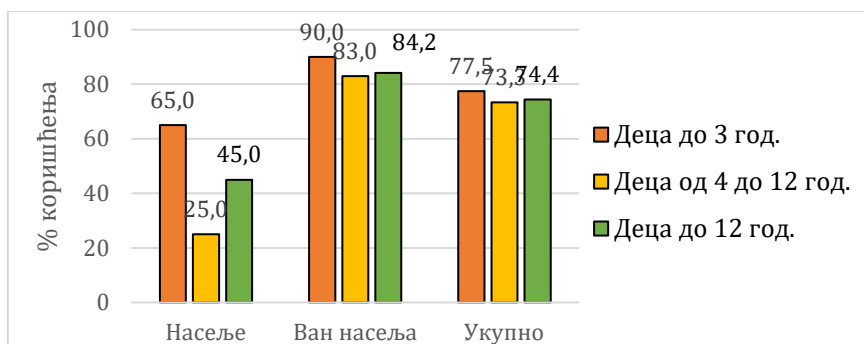
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Чајетина за возаче износи просечно 10%, а за сувозаче 33,3% посматрано за обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.4.

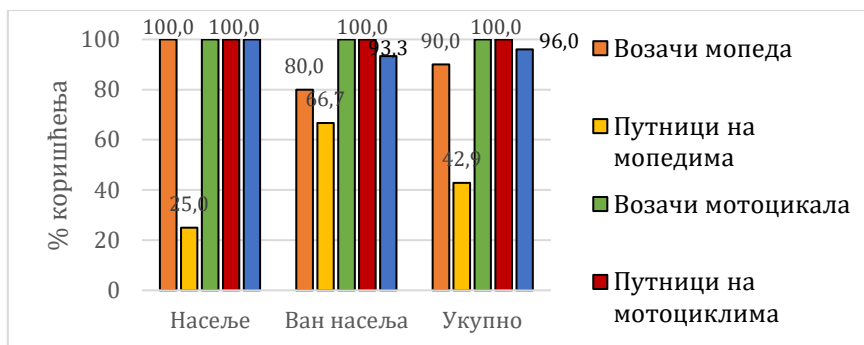
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Чајетина

Употреба заштитних система у општини Чајетина значајно је мања на саобраћајницама у насељу. У насељу употреба заштитних система за децу до 3 године износи 65%, а за децу од 4 до 12 година 25%, док на саобраћајницама ван насеља вредност наведених индикатора износи респективно 90% и 83%, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани мотоциклисти и путници на мотоциклима током истраживања на територији општине Чајетина су користили заштитну кацигу. Сви евидентирани мопедисти на саобраћајницама у насељу су користили заштитну кацигу, док је ван насеља то чинило 80% возача мопеда. Употреба заштитне кациге путника на мопедима има значајно мање вредности, у насељу 25%, а ван насеља 66,7%, Дијаграм бр. 11.6.

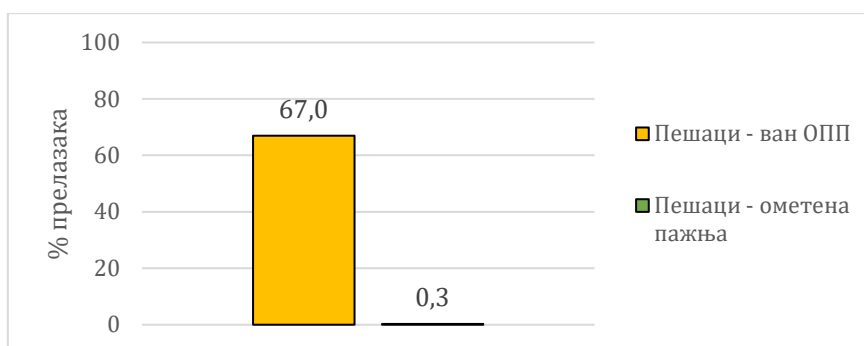

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Чајетина

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Чајетина

Истраживања понашања пешака на територији општине Чајетина показала су да већина пешака (67%) прелази улицу ван пешачког прелаза. Мали проценат коришћења телекомуникационих уређења приликом преласка коловоза је евидентиран (0,3%), Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Чајетина

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikator>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Чајетина у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	20	0	0
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	5	13	0	1
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 10	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Чајетина, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 502 саобраћајних незгода, од којих је 224 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 29 лица, док је теже и лакше повређено 349 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Број погинулих пешака у СН је 4, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 1, што чини 3% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 22 возача и путника у ПА, што чини 76% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 2, што чини 7% од укупног броја погинулих лица.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 5, што чини 17% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду број повређене деце је 25, број погинуле деце је 1. Деца су највише страдала у својству путника (81%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 5 младих. Млади чине 17% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (49%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 4 лица старости 65 и више година, што чини 14% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (50%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у октобру.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**